

Luontaisterveys-lehdessä ilmestyy artikkelisarja homeopatiasta. Kirjoittajina ovat diplomihomeopaatti **Minna Keitu** ja erikoishammaslääkäri, diplomihomeopaatti **Marja-Terttu Pakkanen**. He toimivat SHA-Koulutuksen opettajina Suomen Homeopatian Akatemiassa.

* HOMEOPATIA, OSA 8

Homeopatiolla voidaan hoitaa myös kasveja

Homeopatiolla voidaan hoitaa ihmisten ja eläinten lisäksi kasveja ja maaperää. Kasvihomeopatian laajempialainen käsite on agrohomeopatia.

Agrohomeopatiasta puhutaan myös, kun viitataan metsien, peltoalueiden, vesiviljelmien, vesistöjen tai minkä tahansa kokonaisen ekosysteemin hoitoon homeopatiolla. Agrohomeopatian alaisuuteen kuuluu holohomeopatia, joka on enemmän systeeminen alamenetelmä hoitaa kasveja kokonaisvaltaisen, homeopaattisen näkemyksen mukaisesti. Holohomeopatiaan liittyy käsite elvyttävä maanviljely, joka edistää maaperän ja kasvien vuorovaikutusta sekä luonnollista ravinteiden kiertoa.

Agrohomeopatia on kasvien hoitoa homeopaattisilla lääkeaineilla. Viljelykasveja ja hedelmätarhoja sekä puutarha- ja huonekasveja voidaan hoitaa homeopaattisesti saavuttamaan parempaa kukintaa ja runsaampaa satoa sekä selviämään kasvitaudeista ja tuholaisista. Lisäksi katkenneesta oksasta, varttamisesta, siirtämisestä ja istuttamisesta aiheutuneita vaurioita tai, jos kasvi on ollut liian kosteassa, kylmässä tai kuumassa, auringonpaisteesta tai kuivunut, voidaan hoitaa homeopaattisesti. Vaikutus on usein hämmästyttävän.

Agrohomeopatiassa hoidetaan homeopaattisilla lääkeaineilla mm. maatalouden viljelykasveja, kasvihuonekasvatusta ja taimikasvatusta. Sillä voidaan parantaa maaperää niin, että kasvit tuottavat paremmin satoa ja kasvuston laatukin paranee.

Taimikasvatuksessa edistetään taimien itävyyttä ja tehostetaan kasvua; kasvit myös selviävät paremmin kasvitaudeista ja tuholaisista. Maaperää voidaan tasapainottaa

mm. ravinteiden imeytymisessä (ravinteiden puutos tai liiallinen ravinnepitoisuus), rikkaruohojen kasvussa ja vaikka kitkemään kasvusto pois halutulta alueelta.

Maanviljelyksen nykyiset haasteet

Maanviljelys saastuttaa mahdollisesti enemmän kuin teollisuus. Koneet, polttoaineet koneisiin, suuret varastointi- ja jäädytystilat, kuljetukset, pakkaukset ja myynti- kaikki kuluttavat sekä öljyä että energiaa.

Maanviljelyksessä käytetään myrkyllisiä ja haitallisia aineita lannoitteina sekä kasvi-, tuholais- ja sienitautimyrrykinä. Ne leviävät paitsi maaperään, myös vaikuttavat haitallisesti lähiympäristön ekosysteemiin, kasveihin ja eläimiin sekä ihmisiin. Myrkyttyneet hyönteiset myrkyttävät niitä syövä linnut. Sieltä myrkyt kulkee eläimiin ja ihmisiin. Glyfosaatin, permetriinin ja vastaavien tuholaismyrkyjen haitoista vaietaan tehokkaasti. Vaikka niiden haitat tunnetaan, on käytännössä vaikeaa osoittaa tai havaita niiden aiheuttamia sairauksia. Vastuu hoidosta ja myrkystä selviämiseksi jää aina käyttäjälle tai altistuneelle itselleen. Valittavaa on, että näille myrkyille ei haeta nopeammin vaihtoehtoisia tapoja hoitaa viljelyksiä ja kasveja, vaikka luomuviljelmillä niitä on käytetty jo pidemmän aikaa. Käytössä on jo vuoroviljely, rinnakkaislajikkeet, luontainen tuholaisorjunta ja agrohomeopatia. Keinolannoitteiden pitkäaikaisella käytöllä

heikennetään maaperää ja kasveja niin, että ne ovat alttiina tuholaisille ja kasvitaudeille. Mitä enemmän myrkyjä käytetään, sitä vastustuskykyisimmiksi käyvät kasvipatogeenit: sienet, virukset ja bakteerit. Bioteknologian alalla käydään jatkuvasti kiivasta kilpailua ruokatuotannossa uusien lajikkeiden kehittämisen ja patogeenien muuntelukyvyn välillä.

Parempi suoja tulolaisilta ja taudeilta

Luonnolliset ravintoaineet ovat paremmin elimistön käytettävissä. Ne varastoituvat maksaan ja rasittavat vähemmän sisäelimiä, kuten maksaa, sappirakkoa, munuaisia ja haimaa.

Viljelys- ja ruokakasveille luonnolliset ravinteet antavat paremman suojan tuholaisista ja kasvitauteja vastaan. Luonnollisin ravintoaineen kasvatettujen kasvien ravintoaineet ovat korkeammat. Silloin pienemmällä määrällä ruokaa saa riittävästi ravintoaineita. Tutkimuksissa on havaittu, että luomusadossa on huomattavasti enemmän luontaista C-vitamiinia (ei synteettistä askorbiinihappoa), rautaa, magnesiumia ja fosforia sekä huomattavasti vähemmän nitraatteja kuin synteettisillä tyypilannoitteilla kasvatetuissa sadoissa.

Miten homeopatia vaikuttaa kasveihin?

Tutkimuksissa on selkeästi havaittu, että

Agrohomeopatian yleisimpiä lääkeaineita kasveille

- * **Aconitum napellus:** ruostesieni, auringonpaisteesta kuivunut kasvi, ensiapuaine kuivalle kasville
- * **Allium cepa:** sipulikärpänen, porkkanakärpänen, kärsäkämäinen
- * **Arnica:** viileässä ilmalalassa elävien kasvien ongelmat kuumaan aikaan, leikkausvauriot, vähentämään nesteiden virtausta väärään aikaan leikatuilla kasveilla, jos sadonkorjuu on vaurioittanut kasvustoa
- * **Belladonna:** punaruskea ruostesieni
- * **Bufo rana:** tuhohyönteiset, kuten perhosentoukat, valkokärpänen, lehtikirvat, nivelkärsäiset
- * **Bovista:** hämähäkin seitit
- * **Calendula:** mekaaniset vahingot, uudelleenistutus
- * **Camphora:** muurahaiset
- * **Carbo vegetabilis:** vahvistamaan heikkoja kasveja, pitkäaikainen vedenpuutos, lehtiä syövien tuholaisten jälkeen, kun kasvi on heikko ja nesteet eivät kulje
- * **Chamomilla:** lisäämään typen saantia kasveilla
- * **Coccinella septempunctata:** lehtikirvat (ruusuissa)
- * **Cuprum metallicum:** härmä
- * **Helix tosta:** etanat

homeopaattinen valmiste oikein valittuna vaikuttaa kasveilla fyysikaalisiin ominaisuuksiin, kuten kasvuun, ravinnepitoisuuteen ja itämiseen.

Tutkimus salaattilla osoitti, että Carbo vegetabilis CH30 annettuna 48 tunnin välein lisäsi salaatin kuivapainoa 22% verrokki-ryhmään nähden, (ROSSI et al. 2003). Homeopaattinen Phosphorus CH100 kohotti sinkin ja boorin määrää maaperässä, johon oltiin lisätty orgaanista kompostia, (ROSSI et al., 2004b).

Mansikalla Carbo vegetabilis CH30 lisäsi taimituotantoa 70%. Kaupallisen mansikan tuotannossa Brasiliassa Carbo vegetabilis on ollut käytössä juuri sen kasvua parantavan vaikutuksen vuoksi, (ROSSI, 2005).

Kaalintaimet kehittyvät paremmin, kun ne on käsitelty Silicea terra 30CH, (Pulido et al. 2014). Arsenicum album ja Baryta carbonica edistivät herneen itämistä sekä paransivat kasvua ja fotosynteesin aktiivisuutta, (Panda et al. 2013). Arsenicum album edisti vehnänyvän itämistä, (Betti et al. 1997) ja kahvipavun itämistä, (Meneses ja Gonzalez 2003).

Tulevaisuuden tiedettä

Homeopaattisten lääkevalmisteiden erityiset, hienosyiset ominaisuudet elävissä organismeissa ovat vaikeita ymmärtää nykytieteen valossa. Homeopaattisten lääkeaineiden vaikutukset tulevat kuitenkin selkeästi todistettua päivittäin homeopatiin vastaanotolla.

Homeopatian vaikuttavuus eläimillä, kasveilla ja maaperässä todistaa myös sen, että kyse ei ole psykologisesta tai placebovaikutuksesta. Homeopatian kohdalla kyse ei ole enää siitä, onko homeopatiolla vaikutusta. Lisääntyvä homeopatian tutkimus kohottaa homeopatian tieteellistä arvoa. Tiedemiehet monissa maissa ovat kiinnostuneita löytämään homeopatialle käyttömahdollisuuksia ja ymmärtämään sen toimintamekanismeja. Se, mikä on jo selvää tutkijoille, on, että homeopatian terapiamenetelmä on tulevaisuuden tiedettä, (CORREA et al., 1997).

Kasveilla tehdyt tutkimukset voivat myös olla apuna, kun homeopatian tietoutta laajennetaan ja sen käyttöönnotto muillakin alueilla kuin terveydenhoidossa etenee, (ROSSI, 2004).

Miten agrohomeopatia alkoi?

Ensimmäinen ajatus käyttää potensioitua lääkeainetta, mutta ilman homeopatian metodin käyttöä, oli biodynaamisen maanviljelyksen perustajalla, itävaltalaisella Antroposofisen hoitomenetelmän kehittäjällä Rudolf Steinerillä.

Jo vuonna 1920 pitämässään luennoissa Steiner selitti potensioitujen lääkeaineiden käyttöä maanviljelyssä. Silloin valmistettiin 9 biodynaamista valmistetta maaperälle, kasveille ja kompostille. Steinerin valmisteita olivat mm. B500 Lehmänlanta ja B510 Puhdas Silica, jotka paransivat maaperän mikrobielämää ja edistivät luonnollisten ravintoaineiden imeytymistä, jolloin ne olivat paremmin kasvien käytettävissä ja paransivat maaperän rakennetta. Steiner suositteli myös rikkaruohojen tuhkaa tai poltetuista tuhoeläimistä valmistettuja potensioituja aineita tuhoeläinten ja rikkaruohojen hävittämiseen.

Varhainen kasvitutkimus

1920-luvun alussa olivat Steinerin oppilaat Lili ja Eugen Kolisko aloittaneet pitkällisen ja laaja-alaisen kokeilun kasveilla, jota tehtiin aina 1950-luvulle asti. Kokeissa oli satoja homeopaattisia potensioituja aineita aina D60 potenssiin asti, joita testattiin eri kasveilla ja vertailtiin niiden kasvua.

Eniten Koliskot tutkivat vehnää, mutta myös auringonkukkaa, gladiolusta ja krukkuksia. Kasvien kasvua ja kehitystä tutkittiin sekä laboratorio-oloissa että viljelyksillä. Kokeiluista kirjoitettiin kaksi kirjaa: Kolisko L. Physiologischer und Physikalischer Nachweis der Wirksamkeit kleinster Entitäten (1923) ja Agriculture of Tomorrow (1939). Ne osoittavat ilman epäilyä, että homeopaattiset potenssit ovat tehokkaita ja toimivia, selkeästi havaittavissa ja uusittavissa.

Agrohomeopatian ensiaskeleet

Varsinainen agrohomeopatian kehittäminen jäi kuitenkin myöhemmäksi ja alkoi oikeastaan vahingossa. Hollantilaisyyntyinen homeopaatti Vaikunthanath das Kaviraj oli nuorempana matkalla Intiassa sairastunut vakavasti. Hänet hoidettiin siellä terveeksi

Suomen Homeopatian Akatemia **SHA-Koulutus**

Kokonaisvaltainen tapa hoitaa terveyttäsi ja hyvinvointiasi!

Homeopatian perusteet

- Koulutus on tarkoitettu kaikille homeopatiasta kiinnostuneille eikä vaadi pohjakoulutusta.
- Kurssi koostuu yhdeksästä viikonloppukurssista ja antaa hyvät perustiedot akuuttien vaurioiden itsehoidon.
- Kurssi soveltuu myös homeopatianeuvojille pohjakoulutukseksi.

Homeopatian ammatillinen koulutus

on sinulle joka haluat työskennellä homeopaattina tai haluat perusteellisemmat tiedot homeopatiasta.

- Syventävät opinnot kestävät kolme vuotta ja saat hyvän perustan homeopatian metodille.

Turun SHA-koulun opettajat: erikoishammaslääkäri ja homeopaatti Marja-Terttu Pakkanen (vas.) ja homeopaatti Minna Keitu

Perusopinnot alkavat Tampereella ja Turussa syyskuussa 2020.

Kotihomeopatia lyhytkursseja

Lisätietoa voi lukea SHA-Koulutuksen nettisivuilta www.shakoulutus.fi

homeopatialla, kun muut hoidot olivat epäonnistuneet.

Kaviraj kouluttautui homeopaatiksi ja muutti Sveitsiin. Siellä eräällä ystäväperheelä oli suuri omenatarha, johon vuonna 1986 oli iskenyt virusperäinen ruostesienitauti.

Kaviraj hoiti perhettä ja heidän eläimiään homeopatialla. Niinpä perheenäiti kysyikin häneltä, olisiko mahdollista käyttää homeopatiaa myös kasveihin. Kaviraj päätti kokeilla omenapuihin homeopatiaa ja tarkasteli puita, jotka olivat peittyneet kirkkaisiin punaisiin läikkiin, joka muistutti ruostesientä. Puut olivat epätavallisen janoisia.

Ne tuottivat happaman makuisia hedelmiä vielä silloin, kun hedelmien olisi pitänyt olla kypsiä poimintaan. Puut kasvoivat maatalon eteläpuolella. Kun ensimmäiseen oli tullut pilkut kolme päivää aikaisemmin, olivat läikät levinneet joka puuhun melko nopeasti. Kaviraj päätti antaa puille Belladonnaa, sillä sen oireet sopivat parhaiten taudinkuvaan. Muutamaa päivää myöhemmin kaikkien puiden käsittelemisen jälkeen läikät hävisivät, omenat olivat makeita ja mehukkaita. Kavirajin oman kertomuksen mukaan, siitä eteenpäin hän halusi kehittää agrohhomeopatian toimintamenetelmää eteenpäin.

Kaviraj teki kokeita ahkerasti, loi pohjan agrohhomeopatian metodille ja neuvoi tuhansia ihmisiä ympäri maailmaa homeopaatisten lääkeaineiden käytössä kasveille ja viljelyksille aina kuolemaansa asti vuonna 2013. Hän kirjoitti laajan oppaan Homeopathy for Farm and Garden, joka on yksi agrohhomeopatian perusteoksia. Kavirajin alkuperäinen teos on englanninkielinen, mutta se on käännetty saksaksi, ranskaksi, kiinaksi, japaniksi, venäjäksi, bulgariaksi ja portugaliksi sekä viidelle Intiassa puhutulle kielelle. *

Nauristutkimusta Ecuadorissa

* Nauriin *Brassica napus* L. tuotanto on Ecuadorissa synteettisten lannoitteiden ja kasvinuojeluaineiden varassa, jotka aiheuttavat haittaa ympäristölle.

Suurin osa pelloista sijaitsee vuoristoalueella. Synteettisten lannoitteiden lisääntyneen käyttö aiheuttaa haittaa myös alueen ekosysteemille. Biologiset mittarit, kuten hyönteiset ja perhoset vähenevät ja tuohyönteisten resistanssi myrkyille lisääntyy, jolloin on nostettava edelleen käytettyjen lannoitteiden ja tuholaismyrkköjen määrää. Se johtaa etenevään maaperän ravinteiden köyhtymiseen ja eroosioon sekä myrkköjen kertymiseen niin ruoassa kuin ympäristössä. Edelleen se nostaa ruoan tuotantokustannuksia korkeammiksi.

Naurista käytetään Ecuadorissa pääasiassa lehtikasvina. Sen lehdet syödään kun ne ovat pehmeitä, kukkien ja naattien kehittymistä pyritään välttämään. Nauriin lehdet ovat erittäin ravintopitoisia. Ne sisältävät melkein kaksi kertaa enemmän ravinteita kuin juurimukula. Lehdissä on runsaasti kuitua ja proteiinia sekä kalsiumia, betakaroteenia, C-vitamiinia ja folaat-

teja. Nauris kuuluu Brassicaceae sukuun. Sillä on samankaltaiset lääkkeelliset ominaisuudet kuin samaan sukuun kuuluvilla kaalilla ja vesikrassilla. Niissä on runsaasti rikkiyhdisteitä, joita pidetään voimakkaina antioksidanteina, (Losada 1998; Bhandari ja Kwak 2015).

Tutkimuksessa etsittiin ekologista vaihtoehtoa parantamaan kasvien tuotantoa. Kolme lääkeainetta, *Silicea terra*, *Natrium muriaticum* ja *Phosphoricum acidum*, joita kaikkia käytetään myös ihmisillä, valittiin arvioitavaksi kahdessa potenssissa (vahvuudessa) 7CH ja 31CH.

Tutkimuksessa upotettiin siemenet kuuteen erilaiseen lääkeaineliuokseen ja vertailuna tislattuun veteen. Tämän jälkeen odotettiin itämisvaihetta, kunnes idun alku oli noin 2 mm näkyvillä. Itäneet siemenet kylvettiin multaun, jonka päällä oli substraattikerros. Kun taimi oli kasvanut substraatin läpi, se todettiin itäneeksi. Kun taimet olivat 15 cm pitkiä, ne istutettiin omiin purkkeihinsa ja kasteltiin päivittäin. Kasvuaikana niiden korkeus mitattiin 15, 30 ja 45 vrk jälkeen. Kokeen lopuksi kasvit vietiin

Viljelykasveja ja hedelmätarhoja sekä puutarha- ja huonekasveja voidaan hoitaa homeopaattisesti saavuttamaan parempaa kukintaa, runsaampaa satoa ja selviämään kasvitaudeista ja tuholaista.

laboratorioon, jossa niiden juurimukula, varsi ja lehdet eroteltiin mitattaviksi. Mittattiin varren ja juuren pituus, tuoreen ja kuivatus lehtien ja varren biomassaa sekä tuoreen ja kuivatus juuren biomassaa. Parhaimmat tulokset itämisvaiheessa saatiin homeopaattisilla valmisteilla: *Silicea* 7CH, *Ph-ac* 7CH ja *Nat-mur* 31CH.

Ph-ac 7CH ja *Nat-mur* 31CH edistivät tehokkaimmin varren kasvua taimen substraattiaikana, kun taas *Nat-mur* 7CH vaikutti eniten juuren kasvuun. *Silicea* 7CH vaikutti parhaiten tuoreen biomassan syntyyn. Pisin kasvukorkeus saatiin *Nat-mur* 7CH. *Silicea* 7CH ja *Nat-mur* 7CH osoittivat parhaat tuotantovaikutukset parhaana kasvupainona viljelyalaa kohden. Suurin taloudellinen kannattavuus saatiin *Silicea* 7CH kastelluilla.

Homeopatia tehokasta hyötykasveissa olevin kasvitautien torjunnassa

* Kotelosieniin kuuluva *Fusarium oxysporum*-sieni voi elää monenlaisissa olosuhteissa aavikolta tropiikkiin. Siinä on lajikkeita, jotka ovat hyvin haitallisia monille ruoka-kasveille.

Fusarium oxysporum f. sp. *lycopersici*-sienen aiheuttama johtosolukkojen (putkilot veden ja ravinteiden kuljettamiseen läpi koko kasvin) surkastuminen aiheuttaa lopuksi kasvin kiihtymisen. Tämä patogeeni lävistää juuren, tukkii ja tuhoaa johtosolukkojen kimpup muuttaen sekä juuren että varren ruskeaksi massaksi.

Tartunnan seurauksena alkaa viherkato. Lehdet käpristyvät, hedelmiä ei kehity ja lopuksi kasvi kuolee. *Fusarium oxysporum*-sieniä vastaan ei ole kemiallisia torjunta-aineita, sillä se on kehittynyt resistentiksi melkein kaikille torjunta-aineille. Kyseistä sientä on maaperässä suuria määriä. Meksikolainen tutkimus selvitti kuuden homeopaattisen lääkeaineen vaikutusta 7C ja 13C potensseissa *Fusarium oxysporum* f. sp. *lycopersici*-sienen tomaatilla. Tutkimus tehtiin laboratoriossa, jossa petrimaljoihin oli istutettu *Fusarium oxysporum* f. sp. *Ly-*

copersici-sientä. Verrokkimaljaan käytettiin tislattua vettä. Jokainen malja tarkastettiin 24 tunnin välein ja itiöiden määrä laskettiin. Homeopaattisista lääkeaineista korkeimmat vaikutusarvot olivat *Zincum-phosphoricum* 7C 70%, *Magnesium-phosphoricum* 13C 65% ja *Arsenicum-album* 13C 51%. Johtopäätelmä tutkimuksessa oli, että homeopaattiset lääkeaineet ovat erittäin tehokkaita ehkäisemään *Fusarium oxysporum* f. sp. *lycopersici*-sienen kasvua, (A.F. Alvarado-Mendoza et al (2017): La agrohhomeopatia: una alternativa para el control del patógeno *Fusarium oxysporum* f. sp. *lycopersici*.)

Samanlaisia tuloksia saatiin Martin et al (2005) tutkimuksessa, jossa arvioitiin kuuden homeopaattisen lääkeaineen *Oscilococcinum* 200CH, *Cuprum metallicum* 7CH, *Staphisagria* 30CH, *Calendula* 1 CH, *Sulphur* 200 CH, *Selenium* 30CH vaikutusta neljään eri sienipatogeeniin: *Fusarium solani*, *Rizoctonia solani*, *Phytophthora parasitica* ja *Alternaria brassicae*. Kaikki valitut lääkeaineet ehkäisivät sienipatogeenien lisääntymistä. Samankaltaisiin tuloksiin päätyi (Rissato

et. al 2016) tutkiessaan kahden lääkeaineen *Sclerotinia sclerotiorum* (patogeenistä valmistettu nosodi) ja *Sulphurin* vaikutusta eri potensseissa 6, 12, 24, 36 ja 48 CH *Sclerotinia sclerotiorum*-patogeeniin. Kontrollina käytettiin tislattua vettä. Tässä tutkimuksessa havaittiin erityisen korkea *S. sclerotiorum* patogeenin kasvua ehkäisevä vaikutus *S.sclerotiorum*illa 24CH. Eri tutkimuksia tarkasteltaessa voidaan havaita, että 13CH potenssi on vaikutukseltaan yleisesti patogeenien kasvua ehkäisevä. Eri potensseja vertailevat tutkimukset (Carneiro et al 2010 ja Damin et al 2014) vahvistavat (Alvarado-Mendoza et al 2017) tutkimuksen havainnon eri potenssien ja lääkeaineiden erilaisesta vaikutuksesta itiöiden lisääntymisen ehkäisemiseen. Tutkimus (Narvaez et al 2014) osoitti, että sama homeopaattinen laimennospohja (tutkimuksessa käytettiin kahta patogeenia ja niistä valmistettuja nosodeita eri potensseissa), josta valmistettiin tutkimuksessa käytetyt potenssit, aiheuttavat erilaiset vaikutukset patogeneihin.